

## เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการยื่นคำขอ ได้แก่

๑) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน  
สำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการ หรือสำเนาสูติบัตรของคนพิการ  
ในกรณีคนพิการมีหลักฐานตามทะเบียนบ้านว่า  
มีสัญชาติไทยและมีเลขประจำตัวประชาชน  
แต่ไม่มีบัตรประชาชนหรือสูติบัตรให้เจ้าหน้าที่ออกบัตรประจำตัว  
คนพิการโดยบันทึกปากคำเจ้าบ้านและพยานบุคคลซึ่งเป็นข้าราชการ  
ระดับเทียบเท่าชั้นสัญญาบัตรขึ้นไป กำนัน  
หรือผู้ใหญ่บ้าน

ว่าเป็นบุคคลเดียวกันกับบุคคลที่มีชื่อตามทะเบียนบ้าน

๒) สำเนาทะเบียนบ้านของคนพิการ

๓) รูปถ่ายขนาด ๑ นิ้ว ถ่ายมาแล้วไม่เกิน

๖ เดือน จำนวน ๒ รูป

๔) ใบรับรองความพิการ รับรองโดยผู้ประกอบ  
วิชาชีพเวชกรรมของสถานพยาบาลของรัฐหรือสถานพยาบาล  
เอกชนที่เลขาธิการ ประกาศกำหนด  
โดยผู้ประกอบวิชาชีพเว้นแต่กรณีสภาพความพิการที่สามารถเห็น  
ได้โดยประจักษ์ไม่ต้องมีใบรับรองความพิการก็ได้

๕) กรณีบุคคลอื่นยื่นคำขอแทนคนพิการ

ให้นำสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาทะเบียนบ้าน  
ของบุคคลนั้นและหลักฐานอื่นที่แสดงให้เห็นว่าได้รับมอบอำนาจ  
จากคนพิการหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับคนพิการเนื่องจากเป็นผู้ปกครอง  
ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาล หรือผู้ดูแลคนพิการแล้วแต่กรณี  
ในกรณีที่ได้มีการพัฒนาระบบการออกบัตรโดยเครื่องพิมพ์บัตร  
และคนพิการมายื่นคำขอด้วยตนเองแล้วแล้ว อาจไม่จำเป็นต้อง  
มีรูปถ่ายก็ได้

ในกรณีผู้ดูแลคนพิการต้องเป็นผู้ซึ่งมีชื่ออยู่ในทะเบียน  
บ้านเดียวกันกับคนพิการหรือเป็นผู้ดูแลคนพิการซึ่งคนพิการ  
อาศัยอยู่ด้วยตามความเป็นจริง ในกรณีที่มีผู้ดูแล  
คนพิการทั้งสองประเภทดังกล่าวให้ระบุรายการของผู้ดูแลคน  
พิการซึ่งคนพิการอาศัยอยู่ด้วยตามความเป็นจริง



สำนักงานปลัด อบต.บ้านปรก  
19 หมู่ 6 ต.บ้านปรก อ.เมืองฯ จ.สมุทรสงคราม

Phone: 0-3472-5888

Fax: 0-3471-2115

website: www.banprak.com



ขั้นตอน/วิธีการ  
การทำบัตรคนพิการ



สำนักงานปลัด อบต.บ้านปรก  
19 หมู่ 6 ต.บ้านปรก อ.เมืองฯ จ.สมุทรสงคราม

โทร 0-3472-5888

โทร 0-3471-2115



## ขั้นตอนและวิธีการจัดทำ บัตรประจำตัวคนพิการ

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๙ กำหนดว่าเพื่อประโยชน์ในการได้รับสิทธิตามมาตรา ๒๐ คนพิการอาจยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด ณ สำนักงานทะเบียนกลาง สำนักงานทะเบียนจังหวัด หรือสถานที่อื่นตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด และวรรคสอง กำหนดว่าในกรณีที่คนพิการเป็นผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถหรือคนไร้ความสามารถหรือในกรณีที่คนพิการมีสภาพความพิการถึงขั้นไม่สามารถไปยื่นคำขอด้วยตนเองได้ ผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาล หรือผู้ดูแลคนพิการ แล้วแต่กรณี จะยื่นคำขอแทนก็ได้ แต่ต้องนำหลักฐานว่าเป็นคนพิการไปแสดงต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด แล้วแต่กรณีด้วย และวรรคสาม กำหนดให้การยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการและการออกบัตร การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิการขอสละสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

ต่อมาคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ได้มีระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการและการออกบัตร การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ การขอสละสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ พ.ศ.๒๕๕๒ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๒ เล่ม ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๘๙ ง สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้



คุณสมบัติและสถานที่ยื่นคำขอ และการออกบัตรประจำตัวคนพิการ (ข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗และข้อ ๘) ตามระเบียบได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนการจัดทำบัตรประจำตัวคนพิการไว้ สรุปได้ดังนี้

๑. คุณสมบัติของคนพิการที่ยื่นคำขอ ตามระเบียบกำหนดให้คนพิการเฉพาะมีสัญชาติไทยเท่านั้นให้ยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการได้ ส่วนกรณีบุคคลซึ่งยังมีได้แจ้งเกิด หรือเป็นเด็กถูกทอดทิ้ง ทำให้ไม่ทราบแน่ชัดว่าเป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทยหรือไม่ จึงให้ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎรก่อน

### ๒. สถานที่ยื่นคำขอ

๑) คนพิการอยู่ในกรุงเทพมหานคร อาจยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการต่อสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ หรือหน่วยงานภาครัฐอื่นตามที่เลขาธิการประกาศกำหนด

๒) คนพิการอยู่ในจังหวัดอื่น อาจยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการต่อสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือหน่วยงานภาครัฐอื่นตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศกำหนด

๓) กรณีนายทะเบียนออกบัตรประจำตัวให้แก่คนพิการที่มีได้มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนั้น ให้แจ้งสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติและสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดซึ่งเป็นภูมิลำเนาของคนพิการเพื่อรวบรวมไว้ในฐานข้อมูลคนพิการประจำจังหวัดนั้นด้วย

จะเห็นว่ากฎหมายและระเบียบฉบับใหม่กำหนดให้คนพิการสามารถเลือกยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการได้หลายแห่งและไม่จำเป็นต้องมีชื่อในทะเบียนบ้านในท้องถิ่นๆ สำหรับในกรุงเทพมหานคร ระเบียบกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐต่างๆ สามารถเข้ามาเป็นภาคีในการอำนวยความสะดวกให้คนพิการในการรับคำขอได้ และในส่วนภูมิภาคได้ให้อำนาจแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดออกประกาศกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงพยาบาลเข้าร่วมเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการอย่างเป็นทางการได้เช่นเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม คำว่า "นายทะเบียน" เป็นกรณีกฎหมายกำหนดเป็นอำนาจเฉพาะ จึงไม่สามารถมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นได้จนกว่าจะได้อำนาจโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจในเรื่องนี้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงาน ก.พ.ร.

## การยื่นคำขอแทนคนพิการ

๑) กรณีคนพิการเป็นผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถหรือคนไร้ความสามารถหรือ

๒) กรณีที่คนพิการมีสภาพความพิการถึงขั้นไม่สามารถไปยื่นคำขอด้วยตนเองได้

๓) ให้ผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาล หรือผู้ดูแลคนพิการ แล้วแต่กรณี จะยื่นคำขอแทนก็ได้

